

L'Estatut vist pels nostres

El polèmic «provincialisme»

Hem tingut interès de portar a les nostres pàgines la veu política sobre un tema tant important com la representativitat de les comarques dintre del Parlament. Vam saber que un dels nostres Comentaris d'Urgència havia ferit sensibilitats partidistes. Tot va ser perquè no vàiem de bon grat que l'accés al Parlament hagués de passar per unes eleccions «provincialistes». Ara han volgut portar la polèmica aquí. Convocarem quatre partits que tenen voluntat de poder. Els pregarem que no ens enviesin l'especialista de Barcelona. Volíem portar les paraules dels d'aquí, dels que en les pròximes eleccions municipals s'adreçaran al nostre poble. Així aquest tema ha esdevingut una tribuna oberta. Com una espècie de Parlament de Granollers. Tots hi han dit la seva. Ens hem reduït pura i simplement a transcriure els seus punts de vista, que hem procurat —i aquest és un defecte— de trametre-us-ho amb les imperfeccions d'un llenguatge parlat. Hi trobareu repeticions. Però esperem que amb el respecte que hi hem tingut podeu copsar els diferents punts de vista.

Us hem dit que el tema havia estat triat per nosaltres. I si bé això és veritat, a l'hora de parlar volgueren com a precalentament entrar en altres temes com són les finances de la Generalitat, els funcionaris i —com és natural— el de la llengua. Us presentem aquesta tribuna oberta que, per limitacions d'espai, hem hagut de donar-vos-ho per entregues. Aquesta va del començament fins a l'expressió que hi ha moltes maneres de matar mosques. La segona entrega correspon íntegrament al polèmic tema anunciat. Per avui us haureu d'esperar. Nosaltres en la conversa també haguérem de fer-ho per escoltar la seva opinió.

En la conversa hi són presents en Miquel Blancher del PSUC, en Rafael Ballús de PSC, en Jaume Camp d'UDC i en Pere Canal de CDC.
Ara ells tenen la paraula.

Discussió financera

El primer punt va ser les finances. De forma involuntària i com a mena de preludeu que va convertir-se en una agradable conversa de cafè, on els comentaris es van anar sumant sense cap mena de controvèrsia.

Blancher. — Potser un altre punt polèmic, però que segurament no ho és tant aquí com a Madrid, és el punt de les finances, sobretot quan es puntualitzi enfront el Govern de Madrid.

Canal. — En les finances tothom està d'acord en tenir el màxim de mitjans. Ara! Hi hauran criteris diferents.

Camp. — A Madrid sí que n'hi hauran d'haver...

Canal. — Tothom s'ho mira des del seu punt de vista, pensant que la seva proposta té més avantatges per a la Generalitat. Però en definitiva tots estan d'acord.

Ballús. — En això de les finances hi podran haver problemes tècnics, però que aquests estan basats en el problema polític de la resistència que tindrà el Govern Central en cedir diners a la Generalitat. Ara s'estan valorant els serveis traspassats per sota del cost real. M'imagino que provaran de passar serveis amb un llast deficitari a fi i efecte que Generalitat no funcioni. No poden suportar políticament que una Generalitat funcioni bé amb les mateixes pesetes que funciona malament a la resta del país.

Camp. — La solució que donaran ells serà que la Generalitat posi més impostos.

Ballús. — Tot això és inevitable.

Blancher. — A la Generalitat hi haurà la discussió dels percentatges. Quina part dels impostos es quedara a Catalunya? Hi haurà una mena de regateig, un estira i arronsa...

Ballús. — Si la Generalitat millora un servei, o en crea un altre, aquest plus ens l'hem de pagar nosaltres, però el que no podem admetre és que pels mateixos serveis haguem de pagar més.

Canal. — Continuant amb el que deia en Ballús, ara això es dona en l'ensenyament. Si valoren el cost actual de l'ensenyament públic a Catalunya (que és un percentatge molt inferior a l'ensenyament públic de la resta d'Espanya) ens estafen, perquè caldria valorar els dèficits. Ens haurien d'avaluar l'escola pública amb el percentatge de la resta de l'Estat.
Ballús. — Si no recordo malament l'escola pública a Catalunya no arriba al 50 per cent.

Blancher. — El dèficit a Catalunya és enormement més gros que en altres nacionalitats i regions espanyoles, això és indubtable.

Ballús. — I en sanitat també.

Canal. — L'arranjament s'hauria de fer amb l'estandart que hi hauria d'haver, o almenys el que hi ha actualment en altres llocs.

Ballús. — Que paguin per places escolars!

Canal. — El sistema de finances —defensat per Convergència era el més pràctic, però el que tenia més dificultats per a ser acceptat per Madrid.

S'hauria de fer una valoració dels serveis de l'Administració Central, fer una valoració del que hauria d'anar a un fons comú administrat pel Senat —per corregir l'equilibri entre els diferents pobles d'Espanya—, i aleshores tota la resta per Catalunya. Ens en anavem a un 70 per cent de tota la imposició i el 20 per cent pels serveis centrals i el 10 restant per altres coses. No recordo els percentatges, però un cop establert no s'havia de discutir més. Sí l'Estat modifica un impost, o en posa un de nou, no es produeix cap alteració.

Es va per una solució mixta. Uns impostos per Catalunya —els més petits— i uns percentatges dels altres impostos a discutir.

Ballús. — La solució dels percentatges és una, però hi ha una segona part. Els diners es recaptin aquí i tornen al cap d'un temps, com passava a les Diputacions, que els hi retenien un mes i un altre...

Canal. — El problema és la sobirania Fiscal, que se la reserva l'Estat, i per tant sempre estarem a mercè de les reformes que faci.

Ballús. — En quant a creació i modulació d'impostos, però en quant a la gestió i la finançació, es podria mirar que la sobirania fos la capacitat de crear impostos.

Canal. — Es parteix que la recaptació la fes la Generalitat i liquidés a l'Estat la diferència.

Ballús. — Recaptin els òrgans perifèrics administratius, Generalitat a partir d'ara. El que intentaran que ho ingressi a un compte corrent del Ministeri d'Hisenda. Això no hauria de ser, s'hauria d'ingressar el percentatge que els hi pertoca.

El Rei Jaume I presidint les Corts de Catalunya, el 1495